Ερώτηση:

Κύριε Αρβανίτη, καλησπέρα. Έχω ένα γάτο 4 μηνών περίπου, ο οποίος βρέθηκε στο δρόμο όταν ήταν λίγων εβδομάδων (η μητέρα του πρέπει να ήταν αδέσποτη γάτα). Από τότε που τον υιοθέτησα κυκλοφορεί μόνο μέσα στο σπίτι, έχει εμβολιαστεί (συγκεκριμένα έχει κάνει ένα tricat / τριπλό εμβόλιο όταν ήταν δυόμιση μηνών και πριν λίγες μέρες ένα επαναληπτικό tricat και το εμβόλιο κατά της λευχαιμίας), τρώει μόνο ειδική τροφή για γατάκια και γενικότερα φαίνεται υγιέστατος. Οι απορίες μου είναι οι εξής:

α) Επειδή του αρέσει να ανεβαίνει σε διάφορα μέρη, όπως στο κρεβάτι και στον πάγκο της κουζίνας, πόσο επικίνδυνο είναι αυτό; Υπάρχει περίπτωση να κολλήσω κάποια επικίνδυνη ασθένεια αν κοιμάται δίπλα μου ή αν φάω π.χ. από πιάτο που έχει ακουμπήσει πάνω του; Θα υπάρξει κάποιος κίνδυνος αν μείνω έγκυος;

β) Ειδικά για το τοξόπλασμα, μπορώ να του κάνω κάποια εξέταση για να διαπιστώσω αν είναι φορέας; Μπορεί να εμβολιαστεί για αυτό και πότε;

γ) Γενικότερα, ενδείκνυται να κάνει κάποια άλλη εξέταση ή κάποιο άλλο εμβόλιο και, αν ναι, σε ποια ηλικία, για να μπορώ να είμαι ήσυχη ότι η συνύπαρξή μας δεν ενέχει κανένα κίνδυνο, τόσο για τη δική του υγεία, όσο και για τη δική μου; Ο λόγος που ρωτάω είναι γιατί έχω ακούσει πολλές διαφορετικές απόψεις για τα θέματά αυτά, τόσο από κτηνιάτρους όσο και από γιατρούς διαφόρων ειδικοτήτων (από το ότι δεν υπάρχει πρακτικά κανένας κίνδυνος μέχρι ότι μπορεί να κολλήσει κανείς χολέρα!) Ειδικά για το τοξόπλασμα έχω ακούσει από γιατρούς τόσο την άποψη ότι μπορεί να μεταδοθεί μόνο μέσα σε 20 μέρες από τη μόλυνση της γάτας όσο και ότι αυτό δεν ισχύει και ότι ο κίνδυνος είναι μόνιμος.

Σας ευχαριστώ πολύ για το χρόνο σας εκ των προτέρων!

Απάντηση: Συγνώμη που καθυστέρησα να σας απαντήσω αλλά απουσίαζα στο εξωτερικό. Η τοξοπλάσμωση είναι παρασιτικό νόσημα που εμφανίζεται σε ολόκληρο τον κόσμο, με μεγαλύτερη συχνότητα στις τροπικές περιοχές. Ο αιτιολογικός παράγοντας της τοξοπλάσμωσης είναι το πρωτόζωο Toxoplasma gondii. Ο τελικός ξενιστής, δηλαδή ο

οργανισμός όπου γίνεται ο εγγενής πολλαπλασιασμός του παράσιτου, είναι η γάτα και τα υπόλοιπα μέλη της οικογένειας των Felidae. Οι ενδιάμεσοι ξενιστές είναι πολλά είδη ζώων, όπως τα μηρυκαστικά, τα ιπποειδή, ο χοίρος, τα σαρκοφάγα, τα τρωκτικά, τα πτηνά, ο άνθρωπος κ.ά. Το πρωτόζωο Toxoplasma gondii εντοπίζεται στο επιθήλιο του εντέρου και σε πολλούς άλλους ιστούς και εμφανίζεται ως άωρη και ώριμη ωοκύστη, καθώς και κύστη τοξοπλάσματος. Η γάτα μολύνεται συχνότερα με την κατάποση κύστεων που βρίσκονται στο κρέας μολυσμένων τρωκτικών, και ώριμων ωοκύστεων που βρίσκονται στα πόδια ή το έντερο μεταφορέων του παρασίτου (μύγες, κατσαρίδες κ.ά.), και αποβάλλει στο περιβάλλον άωρες ωοκύστεις, οι οποίες σε κατάλληλη θερμοκρασία περιβάλλοντος (περίπου 25°C) μετατρέπονται σε ώριμες (μολύνουσες) κύστεις μέσα σε 1-5 ημέρες. Οι τελευταίες είναι πολύ ανθεκτικές και παραμένουν ζωντανές σε υγρό περιβάλλον μέχρι περίπου 2 χρόνια, ενώ καταστρέφονται σε συνθήκες ξηρασίας. Στη χώρα μας έχουν βρεθεί άωρες κύστεις T.gondii σε κόπρανα γάτας σε ποσοστό 0,9%.

Παρά τον σημαντικό ρόλο που παίζει η γάτα στην επιζωοτιολογία της τοξοπλάσμωσης στα ζώα και στον άνθρωπο, ο άνθρωπος μολύνεται συχνότερα:

1) με την κατάποση ωοκύστεων που βρίσκονται: -στο έδαφος, τα λαχανικά, τα φρούτα κ.ά. -στο νερό, όταν αυτό προέρχεται από πηγάδια ή υδατοσυλλογές -στο θαλασσινό νερό, και κατά συνέπεια στα θαλασσινά -στο ωμό ή ατελώς ψημένο κρέας (